

Stroomnet loopt vast in delen van Drenthe, mogelijk moet Enexis over enige tijd nee verkopen aan grootverbruikers

Op drie plekken in Drenthe zit het elektriciteitsnetwerk zo vol dat nieuwe grootverbruikers straks niet meer aangesloten kunnen worden. Daarvoor waarschuwt netbeheerder Enexis.

Het stroomgebruik in ons land neemt steeds verder toe. De capaciteit van het net wordt wel uitgebreid, maar kan die groei niet bijbenen. In delen van Drenthe kunnen grootverbruikers straks niet meer worden aangesloten.

Het stroomgebruik in ons land neemt steeds verder toe. De capaciteit van het net wordt wel uitgebreid, maar kan die groei niet bijbenen. In delen van Drenthe kunnen grootverbruikers straks niet meer worden aangesloten. Foto: archief Corné Sparidaens

Gerdt van Hofslot • 4 april 2022, 07:00 • Economie

Het gaat om de verdeelstations bij Beilen, Meppel en Zeijerveen. Door gebrek aan capaciteit is het daar steeds lastiger om de gevraagde hoeveelheden stroom te transporteren. Grootverbruikers worden er nu nog wel aangesloten, maar mogelijk moet Enexis over enige tijd nee verkopen. Aanvragers komen dan op een wachtlijst. Particulieren en bestaande klanten hoeven zich geen zorgen te maken, zij houden gewoon hun aansluiting.

Voor de drie stations in Drenthe zijn plannen in de maak, maar de uitvoering kost tijd. Beilen wordt begin 2024 uitgebreid, net als Zeijerveen. Bij Meppel-Noord komt een heel nieuw station, maar dat is pas in 2028 gereed. Procedures duren lang en zijn ingewikkeld, terwijl technici dun zijn gezaaid. Han Slootweg, directeur netstrategie van Enexis: „Bovendien verbouwen wij met de winkel open. Tijdens werkzaamheden gaat de stroomvoorziening gewoon door. Daardoor zijn de veiligheidseisen hoog. Je kunt niet snel even wat mensen van elders inzetten bij dit werk”, aldus Slootweg.

Slootweg zegt dat het voor het eerst is dat de netbeheerder met zo'n ernstig gebrek aan transportcapaciteit voor de afname van stroom wordt geconfronteerd. „Het is toch wel een soort ramp. Je blokkeert en belemmert allerlei soorten ontwikkelingen waar zowel maatschappelijk, economisch als politiek belang aan wordt gehecht. En dat vindt allemaal zijn oorzaak in ons net. Wij zijn verantwoordelijk voor de oplossing ervan. Dat realiseren we ons ook.”

Het net loopt vrij snel vol

„Er dreigt nu schaarste. Zo lang wij nog ruimte hebben, bedienen wij iedereen. Alleen zien wij het ervan komen dat het ons niet gaat lukken, als we kijken naar de ontwikkeling van de vraag naar netcapaciteit en datgene wat wij nog kunnen aanbieden. Het net loopt snel vol. De emmer begint de rand te naderen”, waarschuwt Slootweg. „Wanneer hij overstroomt, hangt ook een beetje af van de vraag wat onze aankondiging oproept.”

De vraag naar stroom in ons land neemt al jaren toe. Dat komt niet alleen door de economische groei, maar ook doordat steeds meer huizen gasloos zijn, terwijl het aantal elektrische auto's snel toeneemt. Veel bedrijven gaan bovendien van het gas af en schakelen over op elektriciteit. Tegelijk wordt het steeds drukker op het netwerk, doordat er elk jaar meer wind- en zonne-energie wordt opgewekt. Het elektriciteitsnet is niet ontworpen voor dit intensieve gebruik. Uitbreidingen kunnen de snel groeiende stroomvraag niet bijbenen.

Op een gegeven moment is de grens bereikt

„Ons net bestaat uit transformatoren, kabels en schakelinstallaties. Daar kan een bepaalde maximale hoeveelheid stroom doorheen. Dat komt doordat het materiaal anders te warm wordt. Dat is net als thuis: als je een elektrisch apparaat heel lang zwaar belast, wordt het ook warm. Op een gegeven moment is de grens bereikt. Als er meer vraag is naar capaciteit dan het net kan bieden, dan krijgen we te maken met schaarste”, legt Slootweg uit.

Enexis wordt al geconfronteerd met schaarste voor het terugleveren van stroom aan het net, ook in Groningen en Drenthe. „En nu is er voor het eerst ook een gebrek aan capaciteit vanuit het hoogspanningsnet richting achterland. Een aantal collega’s elders in het land kampt daar trouwens al langer mee.”

Ondernemers slaan alarm

Ondernemers in Drenthe sloegen eind vorig jaar alarm over elektriciteitsproblemen in Drenthe. Ze eisten dat Tennet de netcapaciteit sneller uitbreidt. Sommige ondernemers zagen subsidies aan hun neus voorbij gaan doordat ze geen stroom konden terugleveren aan het net. Anderen besloten geen zonnepanelen te plaatsen. Ook zouden bedrijfsvestigingen zijn afgeketst doordat er geen zekerheid was over de levering van stroom.

Tennet en Enexis maakten begin dit jaar bekend een half miljard euro te investeren in het elektriciteitsnetwerk van Drenthe en Overijssel. Zo worden er nieuwe hoofdstations gebouwd en bestaande uitgebreid. Deze ‘op- en afritten’ van de stroomsnelweg zijn nodig om stroom met een laag voltage om te zetten in de veel hogere spanning op de snelweg.

De bouw van een nieuw verdeelstation kost gemiddeld zo’n vijf jaar. Grotere uitbreidingen al gauw tien jaar. Ook elders in het Noorden en Oosten gaan de beheerders met het netwerk aan de slag of zijn ze er al mee bezig. In totaal wordt de komende tien jaar drie miljard euro geïnvesteerd in de netwerken in Drenthe, Groningen, Friesland, Overijssel en in een deel van Gelderland.

Enexis heeft in ons land 125 verdeelstations en is verantwoordelijk voor 46.000 kilometer aan gasleidingen en 143.000 kilometer aan elektriciteitsleidingen.